

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

ระเบียบปฏิบัติงาน การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน Emergency Preparedness and Response

หมายเลขเอกสาร EP-ST-03
แก้ไขครั้งที่ 04
วันที่บังคับใช้ 21 พฤศจิกายน 2568

รายการ	ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายเซ็น/วันที่
จัดทำโดย	นางสาวพิชญา ตลมินทร์	เจ้าหน้าที่ บริหารงานทั่วไป (ผู้ชำนาญการพิเศษ)	 21 พ.ย. 2568
ตรวจสอบ/ ทบทวน โดย	นายยุทธภูมิ ญาณเพิ่ม	หัวหน้างาน จราจรและความ ปลอดภัย	 21 พ.ย. 2568
ตรวจสอบ/ ทบทวน โดย	นายพุดิเศษฐ์ ตันติเมฆิน	ผู้อำนวยการ กองกายภาพและสิ่ง แวดล้อม	 21 พ.ย. 2568
อนุมัติโดย	ผศ.ดร.อิทธิโชติ จักรไพวงศ์	รองอธิการบดี ฝ่ายกายภาพและ สิ่งแวดล้อม	 21 พ.ย. 2568

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

บันทึกการปรับปรุงแก้ไข

ลำดับที่	แก้ไข ครั้งที่	วันที่ บังคับใช้	รายละเอียดการปรับปรุง
1	00	15-08-2561	ออกเอกสารครั้งแรก
2	01	18-08-2564	ปรับเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง
3	02	01-11-2564	- เปลี่ยนตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยมหิดลใหม่ - ปรับเปลี่ยนข้อความต่าง ๆ ให้สอดคล้องและเป็นปัจจุบัน
4	03	01-08-2567	- ปรับรูปแบบอักษร - ปรับแก้กระบวนการดำเนินงาน
5	04	21-11-2568	- ขอบเขต ปรับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติงานจริงในปัจจุบันมากขึ้น - คำนิยาม แบ่งเป็นข้อๆ และอธิบายให้ครอบคลุมชัดเจน ภาวะฉุกเฉิน อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และการเตรียมความพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินในมหาวิทยาลัยการเตรียม - หน้าที่รับผิดชอบ อธิบายบทบาทของแต่ละหน่วยงาน

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

ลำดับที่	แก้ไข ครั้งที่	วันที่ บังคับใช้	รายละเอียดการปรับปรุง
			ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้ ครอบคลุมภารกิจที่ปฏิบัติงาน 4. ผู้จัดทำ เปลี่ยนเป็น น.ส.พิชญา ดลมินทร์

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

1. วัตถุประสงค์

- 1.1. เพื่อป้องกัน ลดความเสี่ยง และจำกัดความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยอันเนื่องมาจากภาวะฉุกเฉิน
- 1.2. เพื่อควบคุมและบรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและป้องกันมลภาวะที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ฉุกเฉิน
- 1.3. เพื่อให้มีขั้นตอนการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินที่เป็นมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ และสามารถประสานการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว

2. ขอบเขต

ขอบเขตการดำเนินการนี้ครอบคลุมกิจกรรมสำคัญในการเตรียมพร้อมและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน โดยเน้นที่การจัดการแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความคุ้นเคยและดำเนินการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแผนให้เหมาะสม นอกจากนี้ยังรวมถึงการเตรียมพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์ดับเพลิง เครื่องมือช่วยชีวิต และชุดปฐมพยาบาล พร้อมทั้งการตรวจสอบและบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ การจัดฝึกอบรมบุคลากรและนักศึกษาให้มีความรู้ในการป้องกันและรับมือกับภัยพิบัติต่าง ๆ และการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ สถานีดับเพลิง และโรงพยาบาล เพื่อกำหนดช่องทางการติดต่อสื่อสารและการขอความช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

3. คำนิยาม

- 3.1. **ภาวะฉุกเฉิน (Emergency)** หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันและไม่คาดคิด ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม และ/หรือการดำเนินงานตามปกติของมหาวิทยาลัย
- 3.2. **อุทกภัย (Flood)** หมายถึง ภัยพิบัติที่เกิดจากปริมาณน้ำที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างผิดปกติจนท่วมพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดความเสียหายต่ออาคารและระบบสาธารณูปโภค
- 3.3. **อัคคีภัย (Fire)** หมายถึง ภัยพิบัติที่เกิดจากไฟไหม้ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งนำไปสู่การสูญเสียหรือความเสียหายต่อทรัพย์สินและเป็นอันตรายต่อชีวิต
- 3.4. **วาทภัย (Storm/Wind Disaster)** หมายถึง ภัยพิบัติที่เกิดจากพายุที่มีความรุนแรง เช่น ลมพายุ หรือพายุฝนฟ้าคะนอง ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อต้นไม้ สายไฟฟ้า และอาคาร
- 3.5. **การเตรียมความพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินในมหาวิทยาลัย** หมายถึง กระบวนการวางแผน จัดเตรียม และปฏิบัติการ เพื่อรับมือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ไม่คาดคิดหรือภัยพิบัติต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสียหาย ป้องกันอันตราย และฟื้นฟูสภาพกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

4. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1. การควบคุมและป้องกันอุทกภัย

- 4.1.1. การเตรียมความพร้อมต่อการปฏิบัติการระบายน้ำฝน เมื่อเกิดเหตุการณ์ฝนตกหนัก จนทำให้เกิดน้ำท่วมขังภายในพื้นที่มหาวิทยาลัย (งานสาธารณูปโภคและระบบอาคาร)

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

- เจ้าหน้าที่จะไปตรวจสอบการทำงานของปั๊มสูบน้ำย่อยบริเวณคณะวิศวกรรมศาสตร์ว่า ทำงานปกติหรือไม่
- เจ้าหน้าที่จะไปตรวจสอบการทำงานของปั๊มสูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 1 ว่าทำงานปกติ หรือไม่
- เจ้าหน้าที่จะไปตรวจสอบการทำงานของปั๊มสูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 2 ว่าทำงานปกติหรือไม่
- ถ้าปั๊มสูบน้ำทำงานปกติ เจ้าหน้าที่จะไปตรวจสอบท่อระบายน้ำฝนตามถนนทุกเส้นทางของมหาวิทยาลัย
- ถ้าปั๊มสูบน้ำทำงานไม่ปกติ เจ้าหน้าที่จะทำการแก้ไขให้ปั๊มสูบน้ำใช้งานได้ และเจ้าหน้าที่จะ ไปตรวจสอบท่อระบายน้ำฝนตามถนนทุกเส้นทางของมหาวิทยาลัย
- เจ้าหน้าที่จะทำการเก็บใบไม้หรือขยะมูลฝอยที่ไหลมาติดขวางท่อระบายน้ำออก เพื่อให้ น้ำฝนระบายได้เร็วขึ้น (งานจราจรและความปลอดภัย)

4.1.2. การเตรียมความพร้อมต่อการปฏิบัติการระบายน้ำฝน เมื่อเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม(เหตุการณ์น้ำท่วมแบบปี 54) (งานสาธารณูปโภคประบบอาคาร)

- เจ้าหน้าที่จะทำการกั้นวางกระสอบทรายตามประตูทางเข้าออกของมหาวิทยาลัย ทุกประตู (เนื่องจากรั้วโดยรอบของมหาวิทยาลัยเป็นรั้วคันดินสูงประมาณ 1.8 เมตร)
- เจ้าหน้าที่จะทำการสูบน้ำจากภายนอกที่ซึมเข้ามาออกจากพื้นที่มหาวิทยาลัย โดยใช้ปั๊มสูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 1 และปั๊มสูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 2
- เมื่อระดับน้ำในมหาวิทยาลัย กลับเข้าสู่สภาวะปกติ จะให้ปั๊มทำงานด้วยระบบอัตโนมัติ และซ่อมแซมหรือเสริมแนวกระสอบทราย

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

- 4.1.3. การจัดเตรียมเครื่องจักรป้องกันอุทกภัย และการตรวจสอบให้พร้อมใช้งาน (งานสาธารณูปโภคประบบอาคาร)
- เครื่องจักรสำหรับป้องกันและระงับอุทกภัย ได้แก่ ปัมป์สูบน้ำย่อยบริเวณคณะวิศวกรรมศาสตร์ ปัมป์สูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 1 ปัมป์สูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 2 จะต้องได้รับการตรวจสอบระบบไฟฟ้า น้ำมันหล่อลื่น และอื่นๆ อย่างน้อยทุก 1 เดือน
 - ปัมป์สูบน้ำย่อยบริเวณคณะวิศวกรรมศาสตร์ ปัมป์สูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 1 ปัมป์สูบน้ำอาคารชลศาสตร์ 2 จะมีแผนการบำรุงรักษาประจำปี โดยจะทำการส่งปัมป์สูบน้ำไปทำการ overhaul maintenance กับบริษัทภายนอก การส่งปัมป์จะส่งสลับตัว เพื่อที่หน่วยงานจะได้มีปัมป์ไว้ใช้งาน
 - โครงการงานจ้างชุดลอกท่อและวางระบายน้ำฝนภายในมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
 - พื้นฟูระบบจ่ายน้ำประปา มหาวิทยาลัยมหิดล
 - ชุดลอกคูคลองรอบมหาวิทยาลัยมหิดล
- 4.1.4. การฝึกซ้อมระงับอุทกภัย (งานจราจรและความปลอดภัย)
- กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม จัดทำแผนระงับและป้องกันอุทกภัย และต้องฝึกซ้อม ตามแผนที่กำหนด อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและภายหลังการฝึกซ้อม จะต้องมีการทำสรุปผลการฝึกซ้อม แก้ไขและติดตามปัญหาภายหลังการฝึกซ้อม และมีการทบทวนและแก้ไขแผนตามความเหมาะสม
- 4.1.5. การระงับอุทกภัย
- เมื่อเกิดอุทกภัย ให้ดำเนินการตามแผนระงับเหตุฉุกเฉิน
- 4.1.6. การฟื้นฟูหลังจากการระงับอุทกภัย

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

- ดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักร (งานสาธารณูปโภคและระบบอาคาร)
- ตรวจสอบแนวคันดินที่ได้รับความเสียหาย พร้อมดำเนินการซ่อมแซม(งานออกแบบและฝังแม่บท)

4.1.7 ดำเนินการจัดทำแผน ตามแบบฟอร์ม เจ้าหน้าที่ผู้กำกับดูแลระเบียบปฏิบัติ ดำเนินการจัดทำแบบฟอร์มดังกล่าว และนำเสนอขออนุมัติผ่านระบบงานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยตั้งค่าการตรวจสอบและอนุมัติตามลำดับ

4.1.8 ทบทวนแผนฟอร์ม

4.2. การควบคุมและป้องกันอัคคีภัย

4.2.1. การจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย และการตรวจสอบให้พร้อมใช้งาน

- พื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการเกิดอัคคีภัย เช่น จุดเก็บสารไวไฟ จุดที่มีการใช้ไฟฟ้า ตู้คอนโทรลไฟฟ้า จัดเตรียมถังดับเพลิงติดตั้งไว้ใกล้ ๆ บริเวณพื้นที่นั้น (งานสาธารณูปโภคและระบบอาคาร)
- อุปกรณ์ดับเพลิง ตู้เก็บสายน้ำดับเพลิงและสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ปัมดับเพลิงและตัวตรวจจับความร้อนที่มีอยู่จะต้อง มีการตรวจสอบให้พร้อมใช้งาน โดยจะต้องได้รับการตรวจสอบทุก 1 เดือน (งานสาธารณูปโภคและระบบอาคาร)

4.2.2. การฝึกซ้อมดับเพลิง

- งานจราจรและความปลอดภัย จะต้องจัดอบรมให้กับผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นทีมฉุกเฉิน ให้มีความรู้ความสามารถในการป้องกันและระงับอัคคีภัยเบื้องต้น
- งานจราจรและความปลอดภัย งานสาธารณูปโภคและระบบอาคาร งานบริหารและพัฒนาระบบ จัดทำแผนระงับและป้องกันอัคคีภัย และต้องฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและภายหลังการฝึกซ้อม

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

จะต้องมีการทำสรุปผลการฝึกซ้อม แก้ไขและติดตาม
ปัญหาภายหลังการฝึกซ้อม และมีการทบทวนและ
แก้ไขแผนตามความเหมาะสม

- 4.2.3. การระงับอัคคีภัย (งานจราจรและความปลอดภัย) เมื่อเกิดเหตุ
เพลิงไหม้ ให้ดำเนินการตามแผนระงับเหตุฉุกเฉิน
- ภายหลังจากที่สามารถป้องกันและระงับอัคคีภัย ให้
หน่วยงานที่เป็นสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ เขียน
รายงานการเกิดเหตุ และการแก้ไขป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ
ในบันทึกรายงานเหตุฉุกเฉิน

- 4.2.4. การฟื้นฟูหลังจากการระงับอัคคีภัย (งานจราจรและความ
ปลอดภัย)
- น้ำเสียจากการเกิดอัคคีภัยหรือเหตุฉุกเฉินต้องมีการนำ
ไปบำบัดก่อนปล่อยออกสู่ภายนอกโดยใช้กระสอบทราย
กั้นที่จุดปล่อยน้ำออก
 - ขยะที่เกิดจากการเกิดอัคคีภัย หรือเหตุฉุกเฉิน ต้องมี
การนำไปกำจัดตามชนิดและประเภทของขยะตามวิธี
การปฏิบัติเรื่องการจัดการขยะ

4.3. การควบคุมและป้องกันวาทภัย

4.3.1. ก่อนเกิดภัย

- จัดทำแผนการปฏิบัติงาน
- จัดเตรียมเบอร์โทรศัพท์ของส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- เตรียมเครื่องมือสื่อสารทุกชนิดให้พร้อมใช้งาน
- ประชุมเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้ออกปฏิบัติงาน
- จัดทำแผนตรวจพื้นที่และตัดกิ่งไม้ที่อาจหักและหล่น
จากลมหรือพายุ โดยเฉพาะกิ่งไม้ตาแนวสายไฟฟ้า หรือ
กิ่งไม้ที่ใกล้อาคาร

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมในการออกปฏิบัติงาน เช่น ชุดกันฝน ไม้กวาด เลื่อย มีด จอบ และ เสียม ฯลฯ
- ตรวจสอบเช็คสภาพรถจักรยานยนต์ รถยนต์ รถบรรทุก รถบรรทุกน้ำ ให้พร้อมใช้งาน
- จัดหาเครื่องเวชภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กระเป๋ายา เป็นต้น
- เปิดรับฟังข่าวอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา
- ก่อนจะเกิดพายุจะมาถึง ถ้ามีเวลาพอให้ตัดกิ่งไม้ที่อาจหักได้จากลมพายุ โดยเฉพาะต้นไม้ใหญ่ที่อยู่ใกล้อาคาร กิ่งไม้ที่อาจหักตกมาทับสายไฟฟ้า หรือต้นไม้ที่ตายยืนต้นควรจัดการโค่นลงเสีย
- จัดเตรียมอาคารเพื่อกำหนดเป็นพื้นที่ปลอดภัย รองรับ การอพยพในกรณีฉุกเฉินพร้อมจัดทำแผนที่
- จัดทำทะเบียนวัสดุ เวชภัณฑ์ เพื่อตรวจสอบเช็ค
- ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4.3.2. ขณะเกิดภัย

- ติดตามข่าวสารและคำเตือนลักษณะสภาพอากาศจากช่องทางต่างๆ
- ประชุมเตรียมพร้อมการออกปฏิบัติงาน หากได้รับแจ้ง
- ประสานงานและสื่อสารกับส่วนงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ
- แจ้งเจ้าหน้าที่เตรียมความพร้อมในการออกปฏิบัติงาน
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และรถทุกชนิด เพื่อพร้อมออกปฏิบัติงานทันที
- เตรียมเครื่องเวชภัณฑ์ต่างๆ พร้อมใช้งานได้ทันที
- เตรียมถ่ายภาพและจดรายละเอียดสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อพร้อมจัดทำ

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

- ตัดสะพานไฟ ปิดวาล์วน้ำและแก๊สหยุดต้ม
- จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจตามแผนการที่กำหนดไว้ ในการสั่งการ อำนวยการ วางแผนและประสานการปฏิบัติ
- จัดทีมปฐมพยาบาลในลักษณะหน่วยเคลื่อนที่
- จัดระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณที่ได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะบริเวณอาคารที่ประกาศเป็นเขตควบคุม
- ประสานขอความช่วยเหลือ เมื่อเกินขีดจำกัดความสามารถของมหาวิทยาลัย

4.3.3. เมื่อภัยผ่านพ้นไปแล้ว

- ออกสำรวจความเสียหายต่าง ๆ ของสภาพพื้นที่เกิดเหตุ เช่น ท่อระบายน้ำอุดตัน ต้นไม้ที่หักเสียหาย จัดการขยะมูลฝอย และส่วนอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหายในพื้นที่
- ดำเนินการเคลื่อนย้ายต้นไม้ที่ล้มหรือหักกีดขวางเส้นทางสัญจรออกจากพื้นที่เกิดเหตุ
- ดำเนินการเคลียสิ่งของที่กีดขวางออกจากพื้นที่เกิดเหตุ
- เผื่อระวังโรคติดต่อที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งดำเนินการกำจัดของเสียต่าง ๆ และพาหะนำโรค
- ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค ให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว
- ซ่อมแซมทำความสะอาดของอาคารที่ชำรุดให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว
- ดำเนินการจัดเก็บขยะที่อุดตันท่อระบายน้ำ จัดเก็บขยะมูลฝอย และทำความสะอาดพื้นที่เกิดเหตุและโดยรอบ
- รายงานผลการปฏิบัติงานของพื้นที่เกิดเหตุให้และแนวทางแก้ไขให้กับผู้บังคับบัญชาทราบ

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเหตุการณ์และให้ความช่วยเหลือ
ต่อผู้ประสบภัยอย่างเท่าเทียม

4.4. การควบคุมพื้นที่เมื่อเกิดอุบัติเหตุ (งานจราจรและความปลอดภัย)

4.4.1. ขณะเกิดอุบัติเหตุ

- เจ้าหน้าที่เข้าถึงที่เกิดเหตุภายใน 10 นาที
- ดำเนินการจำกัดพื้นที่ที่เกิดเหตุเพื่อความปลอดภัย
- เก็บข้อมูลรายละเอียดพร้อมภาพประกอบ
- ประเมินอาการของผู้เกิดอุบัติเหตุ
- ผู้เกิดเหตุช่วยเหลือตัวเองได้ ให้ผู้เกิดเหตุเข้าหลบในที่
ปลอดภัย
- ผู้เกิดเหตุอาการรุนแรง จะทำการติดต่อวิทยุสื่อสารขอ
ความช่วยเหลือรถกู้ชีพและนำเส้นทางถึงผู้เกิดเหตุเพื่อ
นำส่งโรงพยาบาลใกล้เคียงให้เร็วที่สุด

4.4.2. หลังการเกิดอุบัติเหตุ

- ดำเนินการกวาดและจัดเก็บซากรถที่เกิดอุบัติเหตุบน
ถนนและทิ้งขยะทั่วไป
- ดำเนินการจัดการน้ำมันรั่วไหลด้วยการใช้ทรายดูดซับ
และนำทรายที่ใช้ใส่ในถุงแยกทิ้งในขยะอันตราย โดย
งานภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมดำเนินการรวบรวมเพื่อส่ง
กำจัดโดยหน่วยงานเฉพาะภายนอกต่อไป (EP-LS-06)

4.5 การจัดทำรายงานและการอนุมัติผ่านระบบ e-Document

4.5.1 งานจราจรและความปลอดภัย ดำเนินการจัดทำ "รายงาน
ข้อมูลด้านการจราจรและความปลอดภัย ประจำปีงบประมาณ"
(EF-ST-04/1) เพื่อรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

4.5.2 เจ้าหน้าที่ผู้กำกับดูแลระเบียบปฏิบัติ ดำเนินการจัดทำแบบ
ฟอร์มดังกล่าว และนำเสนอขออนุมัติผ่าน ระบบงานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์
(e-Document) โดยตั้งค่าการตรวจสอบและอนุมัติตามลำดับ ได้แก่ เจ้า

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

หน้าที่ผู้กำกับดูแลและระเบียบปฏิบัติ ผู้อำนวยการกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม และรองอธิการบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้อนุมัติชั้นสูงสุด

5. หน้าที่รับผิดชอบ

5.1. งานจราจรและความปลอดภัย

- ดำเนินการตอบโต้ ควบคุมสถานการณ์ และเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ/เหตุการณ์ฉุกเฉิน รวมถึงการประสานรถกู้ชีพและการนำส่งโรงพยาบาล
- จัดทำและดำเนินการฝึกซ้อมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทุกประเภท อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง พร้อมสรุปและติดตามผลการฝึกซ้อม
- จัดอบรมบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นทีมฉุกเฉิน
- ควบคุมการจัดการจราจร การเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวาง และการเก็บกวาดพื้นที่หลังเกิดอุบัติเหตุ ว่างภัย หรือการอุดตันของท่อระบายน้ำ

5.2. งานภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม

- ดำเนินการจัดการต้นไม้ เช่น ตัดกิ่งไม้ในระยะก่อนเกิดวาตภัย และเคลื่อนย้ายต้นไม้ที่ล้มหรือหักหลังเกิดภัย
- รับผิดชอบการจัดการขยะที่เกิดจากเหตุฉุกเฉิน (เช่น ขยะปนเปื้อนจากอัคคีภัยหรือน้ำมันรั่วไหล) และการกำจัดตามวิธีการปฏิบัติเรื่องการจัดการขยะ (อ้างอิง EP-LS-06)
- เผื่อระวังและจัดการพาหะนำโรคที่อาจเกิดขึ้นหลังภาวะอุทกภัย/วาตภัย

5.3. งานสาธารณูปโภคและระบบอาคาร

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

- ตรวจสอบ บำรุงรักษา และซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคที่สำคัญ เช่น ปั๊มน้ำ (ย่อย/ชลศาสตร์ 1, 2) และระบบจ่ายน้ำประปา
- รับผิดชอบการติดตั้ง ตรวจสอบ และบำรุงรักษาอุปกรณ์ดับเพลิง ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ และตัวตรวจจับความร้อน ทุก 1 เดือน
- ดำเนินการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโดยการกั้นกระสอบทรายและควบคุมการสูบน้ำระบายน้ำ รวมถึงการดำเนินการ Overhaul Maintenance ปั๊มน้ำตามแผนประจำปี

5.4. ผู้อำนวยการกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- พิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องของแผนงาน (เช่น แผนระงับและป้องกันอุทกภัย) และรายงานเหตุการณ์ทั้งหมด (รวมถึงรายงานการแก้ไขป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ) ก่อนเสนอต่อรองอธิการบดีฯ
- กำหนดระยะเวลาและกำกับดูแลการจัดเก็บบันทึกด้านสิ่งแวดล้อม

5.5. รองอธิการบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- พิจารณาและอนุมัติแผนระเบียบปฏิบัติงานและแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทั้งหมด
- อนุมัติการดำเนินการและงบประมาณที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนสำคัญ โดยเฉพาะการฟื้นฟูขนาดใหญ่หลังเกิดเหตุ

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

6. แบบฟอร์มด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Form : EF)

หมายเลข แบบฟอร์ม	ชื่อแบบฟอร์ม	ระยะเวลา จัดเก็บ	สถานที่ จัดเก็บ
EF-ST-03/1	บันทึกการปฏิบัติหน้าที่ ของสายตรวจ	3 ปี	งานจราจร และความ ปลอดภัย
EF-ST-03/2	แบบฟอร์มตรวจสอบเครื่องดับ เพลิง (Fire Extinguisher Portable Check List Form)	3 ปี	งานจราจร และความ ปลอดภัย
EF-ST-03/3	แบบฟอร์มตรวจสอบ เครื่องดับเพลิงประจำเดือน	3 ปี	งานจราจร และความ ปลอดภัย
EF-ST-03/4	แบบฟอร์มตรวจสอบ ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้	3 ปี	งานจราจร และความ ปลอดภัย
EF-ST-03/5	แบบฟอร์มตรวจสอบอุปกรณ์ซ้อม และรองรับเหตุฉุกเฉิน	3 ปี	งานจราจร และความ ปลอดภัย

เอกสารควบคุม

 มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา	ระเบียบปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Procedure : EP) เรื่อง การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน		
	หมายเลข EP-ST-03	แก้ไขครั้งที่ 04	วันที่บังคับใช้ 21 พ.ย. 2568

7. เอกสารสนับสนุน (Supporting Document : SD)

- 7.1. คู่มือแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม
- 7.2. ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่องหลักเกณฑ์การขอดูแลและขอสำเนาภาพกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
- 7.3. ผังการดำเนินงานเหตุการณ์ฉุกเฉินด้าน อุทกภัย/อัคคีภัย/วาตภัย/อุบัติเหตุ/วัตถุต้องสงสัย/คนมีอาวุธ
- 7.4. สำเนาใบรับรองการอบรมที่เกี่ยวข้อง
- 7.5. สรุปข้อมูลการฝึกซ้อมเหตุการณ์ฉุกเฉินด้าน อุทกภัย/อัคคีภัย/วาตภัย/อุบัติเหตุ/วัตถุต้องสงสัย/คนมีอาวุธ
- 7.6. สำเนานันทิกแบบฟอร์มเอกสารการตรวจเช็คเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง
- 7.7. สำเนานันทิกแบบฟอร์มบันทึกการปฏิบัติงานสายตรวจประจำวัน
- 7.8. กำหนดการซ้อมแผนเหตุการณ์ฉุกเฉินภาพรวม